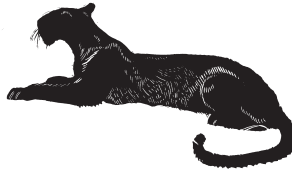


# KÁ NA LOVU



*Buvol, ten pyšní se ostrými rohy, levhartí srst vždy jen září:  
čistý vždy buď, neboť nedbalá špinavost největší odvahu zmaří.  
Právě jsi zjistil, že sambhár je silák a býk že tě odmrští stranou?  
Tak klidně mlč, nic nemusíš vyprávět: tohle jsme věděli dávno.  
Najdeš-li mládě, cizí a neznámé, přijmi je laskavě, vlídně:  
Vypadá drobné a slabounké? Nevíš, jak mocné je zplodilo símě!  
„Kdo se mi vyrovná!“ chlubí se mládě po prvním lovu, jež zakončil zdar.  
Leč džungle je velká a mládě je malé. Zachovej skromnost a nevbouzej svár.*

BALÚOVA PONAUCENÍ

Všechno, co se tu teď bude vyprávět, se odehrálo už nějaký čas předtím, než Mauglího zahnali ze séónijské smečky. Bylo to v době, kdy ho Balú učil zákonu džungle. Ten mohutný, starý a vážně smýšlející hnědý medvěd byl nadšený, že má tak chápavého žáka. Mladí vlci se totiž ze zákona džungle naučí jen to, co se týká jejich vlastní smečky a kmene, a utečou, jakmile dokážou odříkat loveckou průpověď: „Nohy, co řapou neslyšně, oči, co vidí i v noci, uši, co zaslechnou i dřímající vánek, a ostré bílé zuby – toto je znakem našich bratrů vyjma Tabakího a Hyeny, k nimž cítíme nenávisť.“ Mauglí byl ale lidské mládě, a tak se ze zákona musel naučit mnohem víc. Někdy se z hlubin džungle připlížil černý panter Baghíra a vrátil s hlavou opřenou o strom, zatímco Mauglí Balúovi odříkával zadanou látku. Chlapec uměl skoro stejně dobře šplhat, plavat i běhat, a tak mu Balú, učitel zákona, odhalil i zákony dřeva a vody: jak rozeznat shnilou větev od zdravé, jak si počínat zdvořile k roji divokých včel, když na ně narazíš patnáct metrů nad zemí, co říct netopýru Mangovi, když ho v poledne vyrušíš mezi větvemi, a jak varovat vodní hady v jezerech, než mezi ně seskočíš. Nikdo z obyvatel džungle není rád, když ho něco vyruší, a všichni na nevídaného hosta hbitě zaútočí. Dál se Mauglí naučil i lovecký signál cizince, který je nutno nahlas opa-

kovat, dokud se neozve odpověď, kdykoli některý obyvatel džungle loví mimo vlastní revír. V překladu znamená: „Dovolte mi zde lovit, protože mám hlad“ – a odpověď říká: „Nuže – lov, aby sis opatřil potravu, ale ne pro potěšení.“

Z toho všeho vidíte, kolik věcí se musel Mauglí naučit nazpaměť. Opakovat to samé stokrát za sebou ho nudilo, ale jak jednoho dne řekl Balú Baghírovi, když Mauglí dostal pohlavek a rozhněvaný utekl: „Lidské mládě je lidské mládě a musí se naučit celý zákon džungle.“

„Ale uvědom si, jak je malý,“ řekl mu černý panter, který – kdyby bylo po jeho – by Mauglího jen rozmazloval. „Jak může v té malé hlavičce udržet všechno, co mu říkáš?“

„Žije v džungli nějaký tvor tak malý, že by nestál za zabití? Nežije. Proto ho to všechno učím a proto ho jemně uhodím, když látku zapomene.“

„Jemně! Co asi tak ty s tou svojí těžkopádností víš o jemných pohlavcích?“ zamručel Baghíra. „Má dnes obličej celý poškrábaný od té tvojí jemnosti. Ech!“

„Raději ať je poškrábaný od hlavy až k patě ode mě, který ho mám rád, než aby se z nevědomosti ocitl v nebezpečí,“ vážným tónem odpověděl Balú. „Učím ho teď průchozí hesla džungle, která ho ochrání před ptáky a hadím národem a všemi, kdo loví na čtyřech nohách kromě jeho vlastní smečky. Když si ta slova zapamatuje, může si vyžádat ochranu před celou džunglí. To snad stojí za pár pohlavků, ne?“

„Jenom si dávej pozor, abys to lidské mládě nezabil. Není to žádný pařez, aby sis o něj brousil drápy. Ale jak znějí ta průchozí hesla? Sám sice spíš budu zachraňovat a ne prosit o pomoc“ – Baghíra natáhl jednu tlapu a obdivně si prohlédl ocelové drápy, ostré jak nože, na jejím konci – „ale stejně bych to rád věděl.“

„Zavolám Mauglího a on nám je odříká – když nebude uražený. Pojď sem, bratříčku!“

„V hlavě mi brní jak ve včelíně,“ ozvalo se jim pochmurně nad hlavami a Mauglí, velice rozzlobený a pobouřený, sklouzl po kmeni dolů. Když došlápl na zem, dodal: „Jdu za Baghírou a ne za tebou, ty starý tlustochu!“

„To je mi jedno,“ opáčil Balú, i když ho to zabolalo. „Tak tedy řekni Baghírovi průchozí hesla džungle, která jsem tě dneska naučil.“

„Hesla pro který národ?“ chtěl vědět Mauglí a byl hrdý, že se bude moct předvést. „V džungli se mluví mnoha jazyky a já je umím všechny.“

„Pár slov znáš, ale není jich mnoho. Posuď sám, Baghíro: učitel se vděku nikdy nedočká! Ani jedno vlče se nikdy nevrátilo ke starému Balúovi, aby mu poděkovalo za to, co se naučil. No tak nám pověz heslo pro národ lovců, ty jeden jazykoznačle!“

„Jsme jedné krve, ty a já,“ pronesl Mauglí s medvědíím přízvukem, jak ho v džungli užívá celý národ lovců.

„Dobře! A teď pro ptáky.“

Mauglí slova opakoval s hvízdnutím luňáka na konci věty.

„A teď hadí národ,“ určil Baghíra.

V odpověď se ozvalo zcela plynulé zasyčení. Mauglí povyskočil, sám sobě zatleskal a skočil Baghírovi na záda, kde se posadil bokem, patami bubnoval do lesklé srsti a na Balúa dělal ty nejhorší grimasy, jaké ho právě napadly.

„No vida vida vida! Tohle za trošku bolesti stálo,“ řekl s něhou v hlase hnědý medvěd. „Jednou si na mě ještě vzpomeneš.“ Pak se obrátil, aby Baghírovi popsal, jak si průchozí hesla vyprosil od divokého slona Háthího, který všechna zná, a jak také Háthí odvezl Mauglího k jezeru, aby se tu naučil heslo pro hady od vodního hada, jelikož je Balú nedokázal vyslovit, a jak je teď Mauglí v džungli vcelku dobře zabezpečen proti jakýmkoli nehodám, protože mu neublíží had, pták ani čtyřnohé zvíře.

„Takže se nikoho nemusí bát,“ zakončil svůj výklad Balú a pyšně se poplácal po chlupatém břiše.

„Jen vlastního kmene,“ polohlasem dodal Baghíra – a pak naplno k Mauglímu: „Trochu ohledu na moje žebra, bratříčku! Co po mně tancuješ?“



Mauglí chtěl sám zasáhnout do hovoru, a tak Baghíru tahal za srst na rame-  
nou a kopal do něj. Když ho konečně začali poslouchat, křičel už na celé kolo:

„No tak si založím vlastní kmen a celý den ho povedu mezi větvemi.“

„Co je zas tohle za bláznivinu, ty snílku?“ odfrkl si Baghíra.

„Přesně tak to bude, a budeme házet větve a bahno na starého Balúa,“ nedal se zastavit Mauglí. „Vždyť mi to přece slíbili!“

„Hufff!“ Balú Mauglího tlapou sebral z Baghírova hřbetu, a když chlapec med-  
vědovi ležel mezi velkými předními tlapami, jasně viděl, že se zvíře hněvá.

„Mauglí,“ káral ho Balú, „tys mluvil s Bandary, s opičím národem.“

Mauglí se očima obrátil k Baghírovi, aby zjistil, jestli je panter také rozhně-  
ván. Baghírovy zraky byly tvrdé jak jadeity.

„Tys byl u opičího národa, u šedých opic, u národa bez zákona, který sežere,  
co se namane. To je ostuda a hanba.“

„Když mě Balú poranil na hlavě,“ vymlouval se Mauglí, stále ještě vleže na zá-  
dech, „šel jsem pryč a šedé opice seskákaly ze stromů a litovaly mě. Jinak jsem  
byl všem lhostejný.“ Popotáhl nosem.

„Soucitní opičáci!“ odfrkl Balú. „Jak když se zastaví horská bystřina! Jak chlá-  
dek v letním slunci! A co bylo pak, ty lidské mládě?“

„Pak – pak mi daly oříšky a různé dobroty a – a odnesly mě v náručí do vr-  
cholků stromů a řekly mi, že jsem jejich pokrevní bratr, jenom nemám ocas, a že  
jednoho dne budu jejich vůdce.“

„Žádného vůdce nemají,“ ohradil se Baghíra. „Lžou. Vždycky jen lhaly.“

„Byly strašně laskavé a zvaly mě, ať přijdu znovu. Proč jste mě nikdy nevzali  
k opičímu národu? Stojí na zadních jako já. Nebijí mě tvrdými tlapami. Celý den  
si hrají. Tak pusťte mě! Balú, nech mě vstát! Půjdu si s nimi znovu hrát.“

„Poslyš, ty lidské mládě,“ pronesl medvěd a jeho hlas hromoval jak při noční  
bouřce. „Naučil jsem tě zákon džungle, platný pro všechny národy džungle – vy-  
jma opičího národa, který žije na stromech. Žádný zákon neznají. Jsou to vyvr-  
helové. Nemají vlastní řeč, používají jen slova ukradená při naslouchání, když  
vyčkávají a vykukují na větvích. Jsou jiní než my. Nemají nikoho v čele. Nic si  
nepamatují. Chvástají se, žvatlají a tváří se, že jsou ohromným národem a vyko-  
nají v džungli nevídané skutky, ale stačí, aby někde spadl ořech, oni se rozchech-  
tají a na všechno zapomenou. My, obyvatelé džungle, se s nimi vůbec nestýkáme.  
Nepijeme na místech, kde pijí opice, nechodíme tam, kde chodí ony, nelovíme  
tam, kde loví ony, a neumíráme tam, kde umírají ony. Slyšel jsi mě snad, že bych  
až dodnes někdy mluvil o Bandarech?“

„To ne,“ zašeptal Mauglí, protože les po Balúově výkladu celý ztichl.

„Obyvatelé džungle se od opic odtahují a vyhlazují je ze svých myšlenek. Je  
jich nepočítaně, jsou zlé, špinavé, nestydaté, a pokud vůbec po něčem vytrvale

touží, pak po tom, aby si jich obyvatelstvo džungle všimlo. Ale my si jich nevíšimáme, ani když nám na hlavu házejí ořechy a svinstvo.“

Sotva domluvil, z větví se snesla sprška ořechů a větviček a vysoko ve vzduchu mezi tenkými haluzemi bylo slyšet kašlání, skučení a rozhněvané poskakování.

„Opičí národ byl vypovězen,“ oznámil Balú, „a obyvatelstvu džungle je zakázáno se s ním stýkat. Pamatuj si to.“

„Je to zakázáno,“ dodal Baghíra, „ale stejně si myslím, že tě před nimi měl Balú varovat.“

„Cože? Já? Jak mě mohlo napadnout, že si začne hrát s takovým ksindlem? Opičí národ! Fuj!“

Na hlavy se jim snesla další sprška a obě zvířata i s Mauglím odklusala pryč. Všechno, co Balú o opicích řekl, byla naprostá pravda. Patřily na vrcholky stromů, a protože čtyřnohá zvířata jen málokdy zvednou oči k nebi, nebylo důvodu, aby opice s obyvateli džungle zkřížily cestu. Kdykoli ale našly nemocného vlka anebo zraněného tygra nebo medvěda, trápily ho, a také pro zábavu a v naději, že tím upoutají pozornost, házely klacky a ořechy po každém velkém zvířeti. Pak se skučením a ječením zpívaly nesmyslné písně a vyzývaly obyvatele džungle, aby vylezli na stromy a utkali se s nimi, anebo samy mezi sebou rozpoutaly zuřivé bitvy kolem ničeho a nechávaly mrtvé opice obyvatelstvu džungle na očích.

Pořád se schylovalo k tomu, že už už budou mít vlastního předáka, zákony a zvyky, ale nikdy k tomu nedošlo, protože si nedokázaly nic zapamatovat z jednoho dne na druhý. A tak všechno řešily pomocí úsloví, které si samy vynalezly: „Co si Bandarové myslí dnes, bude si džungle myslet později.“ To jim skýtalo náramnou útěchu. Žádné velké zvíře na ně sice nemohlo, ale zároveň si jich žádné velké zvíře nevíšimalo. Proto měly takovou radost, když si s nimi Mauglí šel hrát a když slyšely, jak se Balú hněvá.

Nikdy neměly v úmyslu nic dalšího (Bandarové nikdy nemají žádné úmysly), nicméně jedna opice přišla na domněle skvělý nápad a řekla všem ostatním, že by bylo užitečné přilákat Mauglího do jejich kmene, protože by mohl proplétat klacíky na ochranu před náporu větru, a kdyby ho tedy chytily, mohly by ho donutit, aby je učil. Mauglí jakožto syn dřevorubce samozřejmě podědil mnoho různých instinktů a vyráběl si ze spadlých větví chýše na hraní, aniž by pořádně přemýšlel, jak to dělá. Opičí národ ho sledoval z výšky na stromech a ty chýše mu připadaly nádherné. Tentokrát – prohlásily opice – opravdu budou mít předáka a stane se z nich nejchytřejší národ v celé džungli, tak chytrý, že si toho všichni ostatní všimnou a budou jim závidět. Proto velice potichu následovaly Balúa, Baghíru a Mauglího džunglí, dokud nenastal čas poledního odpočinku.